

PUIDUPINGITÖÖLINE I

EESSÕNA

See kutsestandard sisaldab asjaomaste institutsioonide poolt kokkulepitud nõudeid puidupingitööline I kvalifikatsioonile.

Kutsestandardi kavandi koostas Metsanduse Kutsenõukogu juurde moodustatud puidutöötlemise töörühm koosseisus:

Olev Kapral	Tartu Kutsehariduskeskus
Kunnar Kamar	Tallinna Ehituskool
Märt Rahamägi	Eesti Puutööliit
Arvo Olkkonen	Tallinna Ehituskool
Argo Olvik	Pärnu Kutseõppekeskus
Ülo Nappa	AS Repo Vabrikud
Zigmontas Strepaitis	OÜ Balteco Mööbel

Ajavahemikus 10.04 – 31.05.2002 viidi läbi kutsestandardi kavandi arvamusküsitlus, millesse kaasati 32 puidutöötlemise ettevõtte ja koolitaja esindajad Eesti erinevatest piirkondadest.

Puidupingitööline I kvalifikatsiooni sisaldava kutsestandardi lõppredaktsiooni koostamisel on eeltoodud töörühm arvestanud kutsestandardi kavandi kohta arvamusküsitlusel tehtud ettepanekuid ja märkusi.

Kutsestandardi koostamisel on arvestatud CEDEFOP'i (European Centre for the Development of Vocational Training – Euroopa Kutsehariduse Arenduskeskus) poolt koostatud Euroopa Liidu liikmesriikide kutseoskuse nõuetega võrdleva analüüsiga; Soome kutsekvalifikatsiooninõuetega (näyttötutkintojen kuvaukset) ja Suurbritannia NVQ-de (National Vocational Qualifications – rahvuslikud kutsekvalifikatsioonid) kutseoskuse nõuetega.

Puidutööline I kvalifikatsiooni sisaldav kutsestandard on koostatud esmakordselt.

Puidutööline I kvalifikatsiooni sisaldav kutsestandard on kinnitatud 23.09. 2002. a. Metsanduse Kutsenõukogu otsusega nr. 11.

Kutsestandardis sisalduvad kutsekvalifikatsioonid on kantud kutseregistrisse.

1 KASUTUSALA

- 1) töötajate kvalifikatsiooninõuete määratlemine
- 2) õppekavade, koolitusprogrammide väljatöötamine
- 3) eksaminõuete väljatöötamine, kutsekvalifikatsiooni tõendamine ja hindamine
- 4) aluse andmine rahvusvaheliste kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide võrdlemiseks

2 KUTSEKVALIFIKATSIOONISÜSTEEMI TERMINID

Kutsestandard – dokument, mis määrab kindlaks kutsekvalifikatsioonist tulenevad nõuded teadmiste, oskuste, vilumuste, kogemuste, väärtushinnangutele ja isikuomadustele.

Kutsekvalifikatsioon – antud kutsealal nõutav kompetentsuse tase, mida tunnustatakse kas reguleeritud, ajalooliselt või rahvusvaheliselt kujunenud nõuete alusel. Kõik kutsed ei eelda kutsekvalifikatsioonide fikseerimist I kuni V tasemeni. Iga konkreetse kutse kvalifikatsioonid määratleb kutsenõukogu.

I tase – lihtsate tööülesannete täitmine sarnastes olukordades; põhilised kutsealased oskused ja teadmised on omandatud enamasti läbi koolituse; vajadusel juhendatakse töö käigus; vastutab oma tööülesannete täitmise eest.

II tase – põhiliste tööülesannete täitmine erinevates olukordades; lisaks kutsealastele oskustele ja teadmiste omab vilumust ja kogemust; töötaja töötab iseseisvalt; vastutab oma tööülesannete täitmise eest.

III tase – keerukate tööülesannete täitmine erinevates ja vahelduvates olukordades; omab kutsealast meisterlikkust; valmisolek kutsealaste oskuste ja teadmiste edasiandmiseks või laialdased kutsealased oskused ja teadmised on omandatud läbi koolituse; valmisolek korraldada ressurside jagamist ja teiste tööd ning vastutada selle eest.

IV tase – erinevate, keerukate, analüüsimist ja otsustamist eeldavate tööülesannete täitmine muutuvates olukordades; laialdased kutsealased teadmised ja oskused, millele lisanduvad kogemused ja vilumused või juhtimisalased teadmised; korraldab ressurside jagamist ja teiste tööd ning vastutab selle eest.

V tase – teadmiste laiendamist, probleemide lahendamist, teaduslike teooriate ja mõistete rakendamist, olemasolevate teadmiste süstematiseerimist, edasiarendamist ja õpetamist eeldavate tööülesannete täitmine muutuvates olukordades, kõrgel tasemel kutse- ja erialased teadmised, oskused, millele lisanduvad kogemused ja vilumused või juhtimisalased teadmised; korraldab ressurside jagamist ja teiste tööd ning vastutab selle eest.

Kutseoskused

Üldoskused ja -teadmised – tegevusvaldkondi läbivad nõuded üldistele oskustele ja teadmiste.

Põhioskused ja -teadmised – kutsealal tegutsemiseks vajalikud nõuded oskustele ja teadmiste.

Erioskused ja -teadmised – nõuded oskustele ja teadmiste, mis on seotud spetsialiseerumisega.

Lisaoskused ja -teadmised – soovituslikud oskused ja teadmised, mis toetavad ja laiendavad kutseoskusi või seonduvad lisakvalifikatsiooniga.

Isikuomadused ja võimed – nõuded kutsealal töötamiseks eeldatavatele isiku- ja isiksuslikele omadustele ja füüsilistele võimetele.

Konkreetsete teadmiste ja oskuste tasemete kirjeldused

Algtase – mõistete, faktide ja põhimõtete teadmine; põhiliste töövõtete valdamine.

Keskase – mõistete ja faktide tõlgendamine ja võrdlemine, seoste loomine; mitmekesiste töövõtete valdamine.

Kõrgtase – seostatud faktide alusel analüüsimine, prognoosimine, järeldamine, üldistamine, hindamine; mitmekesiste keerukate töövõtete valdamine.

3 KUTSESTANDARDIGA SEONDUVAD STATISTILISED KOODID

Eesti Majanduse Tegevusalade Klassifikaatori¹ järgi kuulub puidutöötlemine puidutöötlemise ja puidutoodete tootmise valdkonda, kood 2030, mujal klassifitseerimata tootmise valdkonda, sealhulgas mööblitööstus, kood 361 ja ehituse valdkonda, kood 4542.

Ametite Klassifikaatori² järgi kuulub puidupingitööline 8. pearühma “Seadme- ja masinaoperaatorid”, kood 8240.

4 KUTSEKVALIFIKATSIOON

Eesti keeles:	Puidupingitööline I
Inglise keeles:	Machinery I
Soome keeles:	Teolisuus puuseppä I
Vene keeles:	Столяр-стоночник I

5 KUTSEKIRJELDUS

Puidupingitööline võib töötada puidutöötlemise valdkonna ettevõtetes.

Puidupingitööline seadistab põhilisi puidupinke vastavalt töödeldava detaili kujule ja mõõtmetele ning sooritab tööoperatsioone nendel pinkidel, oskab lugeda tööjoonisid. Ta tunneb seadmete ehitust ja tööpõhimõtteid, detailide töötlemise režiime ning tunneb kasutatavate materjalide omadusi ja toodete kvaliteedile esitatavaid nõudeid.

Ta oskab korraldada oma tööd ja tuleb toime oma tööaja planeerimisega, täidab ja järgib tööohutuse nõudeid.

Puidupingitööliselt eeldatakse ruumilist kujutlusvõimet, hoolikust, täpsust ja vastutustunnet.

Puidupingitööline I kvalifikatsiooni taotlemise eelduseks on kutsestandardi nõuetele vastava koolituse läbimine.

6 KUTSEOSKUSNÕUDED

6.1 Üldoskused ja –teadmised

6.1.1 Õigusaktid - algtase 1) töökeskkond

¹ Statistical classification of economics activities in the European Community (NACE) eestistatud versioon

² International Standard Classification of Occupations (ISCO-88) eestistatud versioon

- 2) tööõigus
- 6.1.2 Töökeskkonna ohutus - kesktase
 - 1) tööohutus ja töökohaergonoomika
 - 2) tervishoid ja tööhügieen
 - 3) tuleohutus ja tulekustutusvahendid
 - 4) elektriõhutus
 - 5) jäätmekäitlus
 - 6) esmaabi
- 6.1.3 Organisatsioonikäitumine – algtase
- 6.1.4 Algteadmised mehaanikast, elektroonikast, elektrotehnikast

6.2 Põhioskused ja –teadmised

- 6.2.1 Puiduliigid, puitmaterjalid ja nende omadused
- 6.2.2 Puidu ja mööblitööstuses kasutatavad abimaterjalid
- 6.2.3 Puidutöötlemisel kasutatavate käsitööriistade (sh. elektrilised ja pneumaatilised) tundmine, kasutamine ja terade teritamine – algtase
- 6.2.4 Üldised teadmised puidutöötlemise tehnoloogilistest protsessidest
- 6.2.5 Tööjooniste lugemine
- 6.2.6 Materjali ratsionaalne kasutamine
- 6.2.7 Oma töö ja töökoha korraldamine
- 6.2.8 Puidutoodetele esitatavad kvaliteedinõuded
- 6.2.9 Märkimine ja mõõtmine
- 6.2.10 Puidupingitööd
 - 1) põhilistel puidupinkidel töötamine ja mõõtmetele seadistamine
 - 2) praagi tekkepõhjused ja nende vältimine
 - 3) üldised teadmised puidutöötlemisel kasutatavatest seadmetest
 - 4) lõikeinstrumentide hooldamine, paigaldamine ja reguleerimine
 - 5) tööpinkide ehitus, tööpõhimõtted ja töötamisrežiimid
 - 6) teadmised programmjuhtimisega positsioon- ja agregaatpinkidest

6.3 Lisaoskused ja –teadmised

- 6.3.1 Arvuti kasutamine – moodulid AO1 – AO3 (vt lisa A)

6.4 Isikuomadused ja võimed

- 1) suhtlemisoskus
- 2) vastutusvõime
- 3) kohanemisvõime
- 4) enesedistsipliin
- 5) otsustusvõime
- 6) ruumiline kujutlusvõime
- 7) koormustaluvus
- 8) liigutuste täpsus

7 KEHTIVUSAEG

Kutsestandard kehtib 4 aastat. Vastavalt vajadusele võib kutsestandardit muuta enne kehtivusaja lõppu.

ARVUTI KASUTAMISE OSKUS

Arvutikasutaja oskustunnistus – AO (ECDL/ICDL – The European Computer Driving Licence/The International Computer Driving Licence) tõendab selle omaja praktilisi põhioskusi laiatarbe tarkvara kasutamisel. (AO tunnistuse omamine ei ole kutsekvalifikatsiooni taotlemisel kohustuslik.)

7 moodulit:

AO1 – Infotehnoloogia põhimõisted ja infoühiskond

AO2 – Arvuti kasutamine ja failihaldus

AO3 – Tekstitöötlus

AO4 – Tabelitöötlus

AO5 – Andmebaasid

AO6 – Esitlus

AO7 – Informatsioon ja kommunikatsioon

AO1 INFOTEHNOLOOGIA PÕHIMÕISTED JA INFOÜHISKOND

1. Põhimõisted
2. Riistvara
3. Mälu
4. Tarkvara
5. Arvutivõrgud
6. Arvutid igapäevaelus
7. Infotehnoloogia ja ühiskond
8. Turvalisus, õiguskaitse ja seadusandlus
9. Infotehnoloogia ja Eesti

AO2 ARVUTI KASUTAMINE JA FAILIHALDUS

1. Elementaarioskused
2. Töölaud
3. Failihaldus
4. Failide lihtne redigeerimine
5. Prindihaldus

AO3 TEKSTITÖÖTLUS

1. Alustamine
2. Põhioperatsioonid
3. Kujundamine (vormindamine)
4. Dokumendi viimistlemine
5. Printimine
6. Muud oskused

AO4 TABELITÖÖTLUS

1. Elementaarioskused
2. Põhioperatsioonid
3. Valemid ja funktsioonid
4. Kujundamine (vormindamine)
5. Diagrammid ja objektid
6. Printimine

AO5 ANDMEBAASID

1. Alustamine
2. Andmebaasi loomine
3. Vormi kasutamine
4. Informatsiooni otsimine
5. Aruanded

AO6 ESITLUS

1. Elementaarskused
2. Põhitegevused
3. Vormindamine
4. Graafika ja diagrammid
5. Printimine ja levitamine
6. Slaidiseansi efektid
7. Slaidiseansi vaatamine

AO7 INFORMATSIOON JA KOMMUNIKATSIOON

1. Veebi kasutamise elementaarskused
2. Veebis navigeerimine
3. Otsing veebis
4. Järjehoidjad (bookmarks)
5. Elektronposti kasutamise elementaarskused
6. Kirjavahetus
7. Adresseerimine
8. Postkasti haldamine
9. Listid ja uudisgrupid